

nejvyšší správní soud a nedopadal by tu předpis § 1 zákona č. 4/1918. K příslušnosti správních úřadů náleží věci, které jsou jim zákonem přikázány k vydání »rozhodnutí«¹ moci práva schopného. Takového zákoného předpisu není pro náhradní nárok v souzeném případě a proto náleží tento spor na mimořádný soudní pořad, počínající u krajského soudu civilního v Praze, kde byla právě žaloba podána. Právem tudíž rekursní soud zamítl námitku nepřipustnosti pořadu práva. Uvádí-li žalovaná strana v dovolacím rekursu, že stát za své svěřence (snad zřízence) ručí jen ve výjimečných a zvláštním zákonem určených případech, zabíhá do věci samé, neboť tuto otázku nelze řešiti v nynějším údobí řízení, kde jde jen o rozhodnutí, zda krajský soud civilní v Praze právem žalobu odmítl, či zda o ní měl podle zákona jednati a rozhodnouti.

Čís. 10324.

Pochybnosti o správnosti právního úsudku vedoucího ředitele cizozemské bursy nelze odstraniti dotazem na ministerstvo spravedlnosti podle § 271 c. ř. s.

Předpisu § 9 podmínek bursy na bavlnu v Brémách, že rozepře může býti odkázána na řádný soud, jest rozuměti tak, že místně příslušným jest soud, který by byl věcně i místně příslušným, kdyby se strany nebyly smluvně podrobily příslušnosti rozhodčího soudu brémské bursy podle § 9 podmínek.

(Rozh. ze dne 12. listopadu 1930, R I 768/30.)

V březnu roku 1916 prodala americká firma tuzemské žalující firmě se zárukou tuzemské žalované firmy podle podmínek Brémské bursy na bavlnu v Brémách celkem 600 balíků bavlny. Bylo ujednáno, že v případě, kdyby nalodění nebo vyplutí parníku následkem opatření kterékoliv vlády bylo překaženo, považuje se smlouva za stornovanou a mají se pak termínové difference vzájemně sčítovati. Ana Amerika vstoupila v dubnu 1917 do války, bylo nalodění znemožněno. Žalobou, o níž tu jde, domáhala se žalující firma na zaručivší se žalované firmě zaplacení termínových diferencí, tvrdíc, že vstupem Ameriky do války byla smlouva stornována. Žalovaná namítla mimo jiné místní nepřislušnost dovolaného soudu, majíc za to, že se strany podrobily výlučné příslušnosti řádných soudů brémských. Soud první stolice (krajský obchodní soud v Praze) vyhověl námitce místní nepřislušnosti a odmítl žalobu. Rekursní soud zrušil napadené usnesení a uložil prvému soudu, by, vyčkaje pravomoci, dále ve věci jednal a znovu rozhodl. Důvody: Jde o to, který soud jest příslušný k projednání této rozepře. Při posouzení této otázky ve směru právním jest přihlídnouti k těmto skutečnostem. Vyplývá především ze závěrečných listů ze dne 23. března 1916 a ze dne 28. března 1916, že obchod, pokud se týče bavlny, byl mezi stranami uzavřen podle podmínek Brémské bursy na bavlnu. Jde tedy o to, který soud je příslušný k projednání této rozepře. V tom

směru stanoví § 9 podmínek, že, vyskytnou-li se v rozepři právnické otázky, neb je-li nutno provéstí důkazy, může se představenstvo na návrh jedné ze stran usnésti, že rozepře má býti rozhodnuta řádnými soudy. Toto usnesení bylo učiněno v souzeném případě podle dopisu Brémské bursy pro bavlnu ze dne 24. června 1927. Návoru, že jsou výlučně příslušné soudy v Brémách, přisvědčiti nelze, neboť ustanovení § 11 odst. 16 podmínek o příslušnosti Brémských soudů vztahuje se podle výslovného ustanovení tohoto paragrafu na případy 10. knihy civ. řádu soudního německého, kterýžto zákon v § 871 uvádí jen určité žaloby, ty, jež mají za předmět jmenování nebo odepření rozhodčího soudce, zánik rozhodčí smlouvy, nepřipustnost řízení před rozhodčím soudem, zrušení rozhodčího výroku nebo vydání vykonávacího rozsudku. Že výhradně Brémské soudy nejsou příslušné, vyplývá i z prohlášení Brémské bursy na bavlnu ze dne 20. listopadu 1928, že, usnese-li se představenstvo bursy pro bavlnu, že sporná věc nemá býti rozhodnuta rozhodčím soudem, nýbrž řádnými soudy, neupravuje se pro tento případ příslušnost podle § 11 podmínek, nýbrž příslušnost soudu řídí se výhradně podle předpisů v úvahu přicházejících všeobecných zemských zákonů, jež jsou pro strany směrodatné. Toto prohlášení nebylo dosud vzato v úvahu a na přetřes a nebylo zejména zjištěno, které to soudy jsou, jež přicházejí v úvahu podle předpisů všeobecných zemských zákonů, zda se tím rozumí soudy, mající sídlo uvnitř Německa, či také soudy mimo Německo. V tomto směru zavdává řečené prohlášení příčinu k pochybnostem, jež jest odstraniti po případě dotazem u ministerstva spravedlnosti podle § 271 c. ř. s. Okolnosti tyto, důležité pro posouzení otázky místní příslušnosti, na přetřes vzaty nebyly, což má v zápětí, že není podkladu pro důkladné vysvětlení a řádné posouzení věci. I nezbývá, než aby soud prvě stolice okolnosti tuto uvedené a pro posouzení věci důležité na přetřes vzal, při tom se řídil ustanovením § 182 c. ř. s. a k tomu působil, by stranami dána byla veškerá vysvětlení, jichž jest třeba, by podklad práv a nároků stranami tvrzených podle pravdy byl na jisto postaven, by důkazy, které nabídnuty již byly nebo budou, pokud toho bude třeba, provedl a pak teprve na základě takto získaného podkladu vydal nové usnesení.

N e j v y š š í s o u d vyhověl dovolacímu rekursu žalované, zrušil napadené usnesení a uložil rekursnímu soudu, by znovu rozhodl o rekursu.

D ů v o d y:

Dovolacímu rekursu nelze upřítí oprávněnost, pokud směřuje proti části napadeného usnesení týkající se námitky místní nepřislušnosti. Oprávněn jest dovolací rekurs ovšem jen potud, pokud vytýká, že není třeba nařízeného doplnění. Rekursní soud zrušil usnesení soudu prvě stolice z důvodu, že prvý soud nevzal v úvahu a na přetřes prohlášení brémské bursy na bavlnu ze dne 20. listopadu 1929. Toto prohlášení však obsahuje jen právní úsudek vedoucího ředitele bursy, jímž soud nemůže býti vázán, neboť právní úsudky si musí soud učiniti sám. Po-

chybnosti o správnosti tohoto úsudku nelze odstraniti ani dotazem na ministra spravedlnosti podle § 271 c. ř. s.; neboť podle tohoto místa zákona může býti vyžádáno zakročení ministra spravedlnosti jen za účelem zjištění právních pravidel, nikoliv však za účelem zjištění správnosti právního úsudku. Jde jen o výklad právních pravidel tu v úvahu přicházejících a ten si musí učiniti soud sám na základě okolností zjištěných.

V této příčině dovodil správně již soud první stolice, že jediným podkladem pro řešení sporné otázky jsou podmínky brémské bursy na bavlenu v Brémách, jež byly platné v době sjednání smluv, rekursní soud pak správně rozpoznal, že se poslední (šestnáctý) odstavec § 11 podmínek, jehož se žalovaná dovolává, této otázky vůbec netýká. Přichází proto v úvahu jen § 9 podmínek, který ustanovuje v prvním odstavci, že o všech sporech rozhoduje rozhodčí soud brémské bursy, v druhém odstavci pak, že, vyskytnou-li se v rozepři právnícké otázky nebo je-li nutno provést důkazy, může se představenstvo brémské bursy — jakž se stalo i v souzeném případě — k návrhu jedné ze stran usnésti, že rozepře má býti rozhodnuta řádnými soudy. Právě-li však § 9 prostě, že rozepře může býti odkázána na řádný soud, aniž se zmiňuje o místní příslušnosti tohoto soudu, nelze o tom pochybovati, že jím míní soud, který by byl věcně i místně příslušný, kdyby se strany nebyly smluvně podrobily příslušnosti rozhodčího soudu brémské bursy podle § 9 uvedených podmínek a jímž jest v souzeném případě bez pochyby dovolaný soud v Praze jako obecný soud žalované.

Námítka místní nepřislušnosti dovolaného soudu jest tedy zřejmě bezdůvodná, ježto si však do zrušovacího usnesení rekursního soudu stěžovala jen žalovaná, domáhajíc se obnovení usnesení prvního soudu, jímž námitce bylo vyhověno, to se však nemůže státi pro bezdůvodnost námítky, nejvyšší soud pak na dovolací rekurs žalované nemůže učiniti výrok v její neprospěch, nebylo lze ve věci ihned rozhodnouti a nezbylo, než zrušiti v tomto směru usnesení rekursního soudu z důvodů zde naznačených a uložit tomuto soudu, by o rekursu žalující strany znovu rozhodl, řídě se tím, co bylo vyloženo nejvyšším soudem.

Čís. 10325.

Při kupní smlouvě nenastupuje cena obvyklá, nebyla-li stanovena přesná cena. Není třeba, by byla předem určena číslice kupní ceny, k platnosti kupní smlouvy stačí i určitelnost kupní ceny podle pevného měřítka ujednaného stranami.

(Rozh. ze dne 12. listopadu 1930, Rv I 1581/29).

Zalobce domáhal se na žalovaném zaplacení 600 Kč za prodané sedlo. Procesní soud první stolice přisoudil žalobci 397 Kč, odvolací soud žalobu zamítl. Důvody: Žaloba směřuje k zaplacení kupní ceny za sedlo prodané žalobcem žalovanému. Pokud se týče ujednání určité ceny (§ 1055, 1056 obč. zák.), uvádí napadený roz-